

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 368/2014-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť T. S., zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na priaznivé životné podmienky podľa čl. 44 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach podľa čl. 6 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a práva na prístup k spravodlivosti podľa čl. 9 ods. 2 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžp 10/2012 a jeho rozsudkom z 21. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. februára 2013 telefaxom a 8. februára 2013 osobne doručená sťažnosť T. S. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení so základným právom na priaznivé životné podmienky podľa čl. 44 ods. 1 ústavy, práva na účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach podľa čl. 6 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (ďalej len „Aarhurský dohovor“) a práva na prístup k spravodlivosti podľa čl. 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Sžp 10/2012 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 21. novembra 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) 15. augusta 2011 podľa § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a § 247 a nasl. OSP domáhal preskúmania rozhodnutia Hlavného banského úradu v Banskej Štiavnici (ďalej len „hlavný banký úrad“) č. 562-1177/2011 z 10. júna 2011, ktorým tento (čiastočne) zmenil v súlade s § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov rozhodnutie Obvodného banského úradu v Košiciach (ďalej len „obvodný banký úrad“) č. 32-233/2011 zo 7. februára 2011 [obvodný banký úrad týmto rozhodnutím nepriznal sťažovateľovi postavenie účastníka konania vo veci povolenia banskej činnosti] a rozhodol, že sťažovateľ nie je účastníkom konania vo veci povolenia banskej činnosti pre obchodnú spoločnosť K., s. r. o. (ďalej aj „žiadateľka“). Krajský súd o žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 6 S 91/2011-48 z 19. januára 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 19. januára 2012“) tak, že ju zamietol. Proti rozsudku krajského súdu z 19. januára 2012 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu ním označených základných práv podľa ústavy a práv podľa Aarhurského dohovoru, pričom napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je podľa neho «v rozpore s článkom 10a Smernice Rady č. 85/337/EHS účinnej v čase rozhodovania prvostupňového, aj odvolacieho správneho orgánu (článok 11 Smernice č. 2011/92/EÚ účinnej od 17. 2. 2012).

... sťažovateľ je obyvateľom obce N., v katastrálnom území ktorej sa má vykonávať povoľovaná banská činnosť.

Rovnako je nepochybné, že táto banská činnosť bola už pred konaním na OBÚ v Košiciach, ktoré začalo na návrh spoločnosti K., s. r. o. dňa 17. 9. 2010 vykonávaná na základe prvého povolenia na takúto činnosť.

Rovnako niet pochyb o tom, že uvedená činnosť je činnosťou, ktorá môže mať závažný vplyv na životné prostredie a podlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa Smernice Rady 85/337/EHS. Počas posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. boli zistené tieto okolnosti, ktoré mali vplyv na životné prostredie, ktoré sú uvedené v Záverečnom stanovisku MŽP SR zo dňa 5. 2. 2010:

„Najväčší negatívny vplyv na hlukové pomery a pohodu života obyvateľov dotknutých sídel má doprava po existujúcej komunikácii III050193.

Podmienkou dodržania povolených limitov pri doprave odpovedajúcej zvýšeným objemom odvážaného kameniva je odklonenie dopravy kameniva na novú komunikáciu mimo zastavaného územia.“

... Sťažovateľ považuje za nesporné, že negatívny vplyv na hlukové pomery a pohodu života jeho, ako obyvateľa dotknutého sídla, je v rozpore s jeho právom na zdravé životné prostredie, ako aj s právom na súkromie. Ako už bolo uvedené, zistenie týchto negatívnych vplyvov explicitne vyplýva zo Záverečného stanoviska MŽP SR.

Je teda nepochybné, že žiadateľ o povolenie banskej činnosti bol v súlade s ust. § 17 ods. 2 Zákona o banskej činnosti povinný predložiť spolu so žiadosťou o povolenie banskej činnosti doklady o vyriešení stretu záujmov (záujmov žiadateľa na realizácii banskej činnosti a jeho záujmu na vedení súkromného života bez nadmerných negatívnych vplyvov

spôsobených prepravou vyťaženého materiálu a práva na zdravé životné prostredie, ktoré rovnako zahŕňa právo nebyť vystavený neprimeranej expozícii hluku).

Ako vyplýva z ust. § 17 ods. 2 Zákona o banskej činnosti, v prípade, že žiadosť žiadateľa neobsahuje všetky doklady, banský úrad má vyzvať žiadateľa na predloženie dokladov (v tomto prípade dokladu o vyriešení stretu záujmov) a v prípade, že k vyriešeniu stretu záujmov nedôjde, má banský úrad konanie o žiadosti o povolenie banskej činnosti zastaviť.

Sťažovateľ nemôže byť ukrátený na svojich právach tým, že OBÚ v Košiciach konal v rozpore s týmito ustanoveniami zákona a bez ohľadu na to, že žiadateľ nepredložil doklad o vyriešení stretu záujmov medzi obyvateľmi obce N. a žiadateľkou, pokračoval v konaní o povolení banskej činnosti, ktorej predmetom nie je doprava vyťaženého materiálu.

Sťažovateľ pred správnymi orgánmi, aj všeobecnými súdmi namietal, že podmienenie začatia správneho konania o povolení banskej činnosti vyriešením stretu záujmov má zabezpečiť práve to, o čo sa sťažovateľ usiloval a čoho sa v konaní domáhal, a tým je odstránenie, alebo zmiernenie negatívnych vplyvov banskej činnosti na životné prostredie a právom chránené záujmy fyzických, alebo právnických osôb, ktoré môžu byť týmito vplyvmi banskej činnosti zasiahnuté. Správne orgány oboch stupňov, aj všeobecné súdy však v rozpore nielen s označenými ustanoveniami Zákona o banskej činnosti postupovali tak, že sťažovateľovi odňali možnosť účinne svoje práva obhajovať, keď na jednej strane začali konanie o povolení banskej činnosti bez preukázania vyriešenia stretu záujmov, na druhej strane sťažovateľovi neumožnili účasť na konaní s odôvodnením, že banská činnosť nezahŕňa v sebe dopravu vyťaženého materiálu.

Sťažovateľ už vo svojom odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach poukázal na to, že so zreteľom na ustanovenie Smernice č. 85/337/EHS má ako člen dotknutej verejnosti právo na účasť na rozhodovacích procesoch týkajúcich sa povolenia projektov, ktoré znamenajú okrem iného aj ťažbu nerastných surovín. Za situácie, ktorá je nesporná (nesporné je, že sťažovateľ je obyvateľom obce N. a je dotknutý vo svojich právach navrhovaným projektom), ustanovenia Smernice 85/337/EHS nepripúšťajú pochybnosť, že konanie o povolenie banskej činnosti je činnosťou, ktorá môže mať závažný vplyv na životné prostredie a konanie pred správnym orgánom je také, ktorého výsledok umožní (alebo neumožní) žiadateľovi navrhovanú činnosť realizovať.

Bez ohľadu na to, že slovenská právna úprava rozdeľuje posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti a konanie o povolení tejto činnosti do rozdielnych konaní riadiacich sa osobitnými právnymi predpismi, nemožno, so zreteľom na vyššie citované ustanovenia komunitárneho práva, odňať sťažovateľovi, ako členovi verejnosti, možnosť na prístup k opravným prostriedkom pred súdom alebo iným nestranným a nezávislým orgánom ustanoveným na základe zákona s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku alebo nečinnosti, ktoré boli predmetom Smernice č. 85/337/EHS, teraz Smernice 2011/92/EÚ.

Sťažovateľ sa nedomnieva, že samotná skutočnosť, že sú jednotlivé druhy činností, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie predmetom úpravy vykonanej rôznymi právnymi predpismi, zakladá možnosť posudzovať účasť verejnosti na týchto konaniach odlišne. Citované ustanovenia Smernice č. 85/337/EHS vyjadrujú jednoznačný cieľ umožniť dotknutej verejnosti napadnúť akékoľvek rozhodnutie smerujúce k umožneniu realizácie činnosti, ktorá môže mať vplyv na životné prostredie. Skutočnosť, že proces posudzovania vplyvov a povoľovací proces sú podľa slovenského právneho poriadku oddelené, rovnako nemôže oprávňovať orgány verejnej moci neinterpretovať a neaplikovať ustanovenia právnych predpisov Slovenskej republiky spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi a obsahom smernice. Tým je nepochybne aj možnosť kontroly rozhodnutí orgánov verejnej moci verejnosťou, osobitne dotknutou verejnosťou. V konkrétnom prípade to znamená, že sťažovateľ, ako obyvateľ obce, v ktorej extraviláne, ale aj intraviláne sa plánuje vykonávať navrhovaná banská činnosť, bývajúcí na ulici, po ktorej sa plánuje preprava vyťaženého materiálu, je nepochybne osobou, ktorá je povoľovanou činnosťou dotknutá.

Ak sa v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie v Záverečnom stanovisku odporúča realizácia navrhovanej činnosti za predpokladu vybudovania novej komunikácie mimo zastavané územia dotknutých obcí (článok 6 Bod 2 Záverečného stanoviska) a ak je zvyšovanie objemu ťažby a jeho preprava podmienená odklonením nákladnej dopravy z intravilánov obcí a výstavbou novej účelovej komunikácie z kameňolomu po cestu druhej triedy (článok 6 bod 3 ods. 3 Záverečného stanoviska), potom sťažovateľovi nemôže byť upreté právo byť účastníkom konania o povolení navrhovanej činnosti, keď žiadna z týchto podmienok pred začatím konania o povolení

navrhovanej činnosti nebola splnená bez toho, aby mu bolo upreté právo, ktoré mu z citovanej smernice vyplýva.

Sťažovateľ je presvedčený o tom, že výklad ustanovení Zákona č. 51/1988 Zb. jeho § 18 ods. 1, ktorý definuje kto je účastníkom konania, ktorý si osvojil tak prvostupňový súd, ako aj správne orgány, je v skutkových a právnych okolnostiach predmetnej veci nesprávny, nezákonný a zasahuje do sťažovateľom vyššie uvedených práv zaručených mu Ústavou SR. Navyše mu upiera právo, ktoré mu priznáva Smernica č. 85/337/EHS vo svojom článku 10a.

Sťažovateľ sa týmto zároveň domáha priameho účinku článku 10a Smernice Rady č. 85/337/EHS (v súčasnosti článok 11 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2011/92/EU), pretože je presvedčený o tom, že nebola transponovaná do slovenského právneho poriadku správne.

Sťažovateľ už poukázal na to, že neexistuje dôvod, pre ktorý by bolo možné posudzovať povoľovacie konanie podľa Zákona o banskej činnosti odlišne, so zreteľom na účasť verejnosti od konania o integrovanom povoľovaní podľa Zákona č. 245/2003 Z. z.

Podľa uvedeného zákona, jeho § 10, je účastníkom konania aj zainteresovaná verejnosť, ktorou môže byť aj osoba, ktorá tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch, alebo povinnostiach priamo dotknutá, a to až do času, kým sa nepreukáže opak.

Sťažovateľ je zároveň presvedčený o tom, že zmyslom a účelom Smernice č. 85/337/EHS v časti týkajúcej sa účasti verejnosti na rozhodovacích procesoch je poskytnúť verejnosti skutočnú a nie fiktívnu účasť verejnosti na rozhodovacích procesoch.

Keďže predmetná smernica sa vzťahuje na povoľovanie projektov, pričom povoľovaním je rozhodnutie príslušného orgánu, alebo orgánov realizovať projekt, nie je možné vylúčiť verejnosť z toho procesu z dôvodu, že sa nezúčastnil na inom procese.

Sťažovateľ je zároveň presvedčený o tom, že postupom správnych orgánov, ktorých pochybenie nenapravili ani všeobecné súdy zrušením ich rozhodnutí, bolo zasiahnuté do jeho práva zakotveného v článku 6 v spojení s článkom 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru.

Ako je zrejmé z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, jeho častí upravujúcich okruh osôb oprávnených napadnúť žalobou rozhodnutie správneho orgánu pre jeho nezákonnosť, takéto oprávnenie má len účastník správneho konania. Tým, že sťažovateľovi

bolo odopreté postavenie účastníka konania, bolo mu odopreté právo na prístup k spravodlivosti podľa článku 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru.

So zreteľom na skutočnosť, že podľa doterajšej súdnej praxe záverečné stanovisko vydané v procese posudzovania vplyvov určitých činností a projektov na životné prostredie nie je spôsobilým predmetom prieskumu, jedinou možnosťou ako naplniť jeho právo vyplývajúce mu z článku 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru, je byť v konaní o povolení spornej činnosti v postavení účastníka konania.

Sťažovateľ je zároveň presvedčený o tom, že tak ustanovenie článku 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 44 ods. 1 Ústavy SR zabezpečuje sťažovateľovi právo, aby ako osoba dotknutá banskou činnosťou sa mohol svojho práva na životné prostredie domáhať v takomto konaní (o povolení banskej činnosti) v postavení účastníka konania. Sťažovateľ osobitne zdôrazňuje, že, ako to vyplýva z obsahu jeho sťažnosti, konaním o povolení banskej činnosti boli dotknuté jeho konkrétne práva, ktoré označil v tejto sťažnosti vyššie.».

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa T. S.

- zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky v spojení s právom na zdravé životné prostredie zakotveným v článku 44 ods. 1 Ústavy SR,

- právo na účasť, ako člena zainteresovanej verejnosti, na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach podľa článku 6 Aarhurského dohovoru a

- právo na prístup k spravodlivosti podľa článku 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru bolo rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžp/10/2012 dňa 21. 11. 2012 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 Sžp/10/2012 dňa 21. 11. 2012 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

Predseda najvyššieho súdu doručil ústavnému súdu 29. novembra 2013 prípis, v ktorom uplatnil námietku predpojatosti proti všetkým sudcom IV. senátu ústavného súdu, o ktorej rozhodol I. senát ústavného súdu uznesením č. k. I. ÚS 40/2014-24 z 29. januára 2014 tak, že sudcov IV. senátu nevyhlásil z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 10185/2013. Označené uznesenie bolo sudcom doručené 17. februára 2014. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nemohol o sťažnosti sťažovateľa v období od uplatnenia námietky predpojatosti až do rozhodnutia o nej konať.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 44 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 44 ods. 1 ústavy každý má právo na priaznivé životné podmienky.

Sťažovateľ namieta nesprávny postup správneho orgánu, ktorý v rozpore s ustanoveniami zákona Slovenskej národnej rady č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o banskej činnosti“) nepožadoval od žiadateľa o povolenie banskej činnosti „doklad o vyriešení stretu záujmov“ a následne nezastavil konanie o povolenie banskej činnosti z dôvodu, že k vyriešení stretu záujmov nedošlo, keďže podľa sťažovateľa „*podmienenie začatia správneho konania o povolení banskej činnosti vyriešením stretu záujmov má zabezpečiť práve to, o čo sa sťažovateľ usiloval a čoho sa v konaní domáhal, a tým je*

odstránenie, alebo zmiernenie negatívnych vplyvov banskej činnosti na životné prostredie...“. V dôsledku uvedeného správne orgány, ako aj všeobecné súdy konali podľa sťažovateľa v rozpore so zákonom o banskej činnosti, keď mu „*odňali možnosť účinne svoje práva obhajovať, keď na jednej strane začali konanie o povolení banskej činnosti bez preukázania vyriešenia stretu záujmov, na druhej strane sťažovateľovi neumožnili účasť na konaní s odôvodnením, že banská činnosť nezahŕňa v sebe dopravu vyťaženého materiálu*“.

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených ústavný súd zistil najmä tieto skutočnosti relevantné pre posúdenie opodstatnenosti sťažnosti:

Na základe žiadosti obchodnej spoločnosti K, s. r. o., zo 17. septembra 2010 o povolenie banskej činnosti (doplnenej žiadosťou z 30. novembra 2010) obvodný banský úrad prípisom č. 1304-3993/2010 zo 7. januára 2011 oznámil začatie konanie v predmetnej veci a nariadil ústne pojednávanie spojené s miestnou ohliadkou na 21. január 2011. Zo zápisnice z ústneho pojednávania vyplýva, že v rámci diskusie vystúpil k „*problematike odvozu vydobytého a upraveného nerastu po opustení lomu*“ (citované zo zápisnice z 21. januára 2011, pozn.) aj sťažovateľ.

Obvodný banský úrad následne svojím rozhodnutím č. 32-233/2011 zo 7. februára 2011 (ďalej len „*rozhodnutie obvodného banského úradu zo 7. februára 2011*“) „*účasť a vystúpenie*“ sťažovateľa na ústnom pojednávaní uskutočnenom 21. januára 2011 posúdil v zmysle § 18 ods. 1 zákona o banskej činnosti a nepriznal mu postavenie účastníka konania vo veci povolenia banskej činnosti s odôvodnením, že nemá žiadny právny vzťah k pozemkom, ktorých sa dotýka povolenie banskej činnosti v prospech žiadateľky.

Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu obvodného banského úradu zo 7. februára 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol hlavný banský úrad rozhodnutím z 10. júna 2011, ktorým rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zmenil a s poukazom na § 14 ods. 1 zákona Správneho poriadku rozhodol, že sťažovateľ nie je účastníkom konania o povolenie banskej činnosti, pričom k odvolacej námietke týkajúcej sa dopravy vyťaženej horniny cez obec N. predovšetkým uviedol: „... *preprava vydobytého nerastu (tovaru) nie je súčasťou banskej činnosti – otváranka, príprava a dobývanie výhradného ložiska, o povolenie ktorej organizácia žiada. Podľa bodu 1.2.9 Prílohy č. 3 vyhl. SBÚ č. 89/1988 Zb. o racionálnom*

využívání výhradných ložísk, o povolení a ohlasování banskej činnosti a ohlasování činnosti vykonávanej banským spôsobom v znení vyhl. SBÚ č. 16/1992 Zb., ktorá upravuje náležitosti plánu otváranky, prípravy a dobývania výhradného ložiska, je súčasťou tejto banskej činnosti banská doprava, teda v súvislosti s vydobytým nerastom, jeho doprava od lomovej steny do úpravne, ak ide o úpravu v súvislosti s dobývaním.“

Následne sa sťažovateľ žalobou v rámci správneho súdnictva domáhal preskúmania rozhodnutia hlavného banského úradu z 10. júna 2011 v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktorú krajský súd rozsudkom z 19. januára 2012 zamietol. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu z 19. januára 2012 rozhodol napadnutým rozsudkom najvyšší súd tak, že rozhodnutie krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku predovšetkým uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného číslo 562/2011 zistil, že rozhodnutím žalovaného, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmacieho konania, nebolo vyhovené žiadosti žalobcu o priznanie postavenia účastníka konania vo veci povolenia banskej činnosti pre organizáciu K., s. r. o. N. v dobývacom priestore V... Pri rozhodovaní správne orgány vychádzali z vymedzenia okruhu účastníkov konania o povolenie banskej činnosti v ustanovení § 18 ods. 1 zákona o banskej činnosti, ktorého aplikácia má v danej veci prednosť, lebo je „lex specialis“ v pomere ku všeobecnému vymedzeniu („lex generalis“) okruhu účastníkov konania v § 14 správneho poriadku. Ako ďalej vyplýva z obsahu administratívneho spisu žalovaného a z odôvodnení rozhodnutí správnych orgánov, predmetom povolenacieho konania v danej veci je banská činnosť, teda otváranka, príprava a dobývanie výhradného ložiska; preprava vydobytého nerastu nie je súčasťou povolovanej banskej činnosti, preto nebol daný zákonný dôvod, aby žalobca bol účastníkom konania vo veci povolenia banskej činnosti. Krajský súd žalobu zamietol, keď po prejednaní veci nezistil porušenie zákona v postupe a rozhodovaní žalovaného.

Nepochybili podľa názoru najvyššieho súdu správne orgány, keď účastníctvo pri rozhodovaní vo veci povolenia banskej činnosti posudzovali podľa § 18 zákona o banskej činnosti, v ktorom je ustanovené, že účastníkmi konania o povolenie banskej

činnosti sú žiadateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť povolením dotknuté, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu 12d) a obec, v územnom obvode ktorej sa má banská činnosť vykonávať. Odkaz 12d) odkazuje na ustanovenia § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V nich je upravený zákonný postup a podmienky, za ktorých môže mať fyzická osoba ako zainteresovaná verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na postupoch environmentálneho rozhodovania, postavenie účastníka konania. Keďže žalobca podľa uvedených zákonných podmienok nepostupoval, neprebehlo v danej veci povoľovacie konanie podľa osobitného predpisu (tu podľa zákona o banskej činnosti - vid'. odkaz 2 k § 24a ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z.), nebolo a ani mu nemohlo byť priznané postavenie účastníka konania. To mu nemohlo byť priznané ani z dôvodu, že aj podľa názoru najvyššieho súdu preprava vydobytého nerastu nie je súčasťou banskej činnosti, ktorá je predmetom daného povoľovacieho konania. Nebol preto ani podľa názoru najvyššieho súdu daný zákonný dôvod na kladné rozhodnutie o účastníctve žalobcu vo veci povolenia banskej činnosti pre organizáciu K., s. r. o. N. v dobývacom priestore V... Takisto Smernica Rady č. 85/337/EHS bola prílohou č. 16 k zákonu č. 24/2006 Z. z. prebratá do nášho vnútroštátneho poriadku, pričom uvedeným zákonom je v ustanoveniach § 24 až 28 (pomenovaných „Účasť zainteresovanej verejnosti“) stanovený postup, ktorý je potrebné dodržať, aby zainteresovaná verejnosť dosiahla postavenie účastníka konania v rámci následného povoľovacieho konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Taktiež pri riešení procesnej otázky okruhu účastníkov konania nebolo možné zaoberať sa vecným obsahom záverečného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR, vydaného dňa 5. 2. 2010 podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 S/91/2011-48 zo dňa 19. januára 2012 ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá Občianskeho súdneho poriadku a § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s jeho odôvodnením

(§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).»

Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať predovšetkým na povahu a špecifiká správneho súdnictva podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP), teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Preto treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého rozhodnutia a postup orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (m. m. IV. ÚS 596/2012).

Smernica Rady 85/337/ES z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej aj „smernica EIA“) v znení smernice Rady 97/11/ES z 3. marca 1997, ktorou sa mení smernica Rady 85/337/ES o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, smernica 2003/35/ES Európskeho parlamentu a Rady z 26. mája 2003, ktorou sa zabezpečuje účasť verejnosti pri navrhovaní určitých plánov a programov týkajúcich sa životného prostredia a ktorou sa menia a dopĺňajú s ohľadom na účasť verejnosti a prístup k spravodlivosti smernice Rady 85/337/ES a 96/61/ES, a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie boli do nášho právneho poriadku transponované zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon EIA“).

V súlade s § 18 ods. 1 zákona o banskej činnosti účastníkmi konania o povolenie banskej činnosti sú žiadateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť povolením dotknuté, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu,^{12d)} a obec, v územnom obvode ktorej sa má banská činnosť vykonávať.

Citované ustanovenie zákona o banskej činnosti poznámka pod čiarou 12d odkazuje na § 24 až § 27 zákona EIA.

Účastníctvo fyzickej osoby v rámci povoľovacieho konania podľa zákona o banskej činnosti upravuje okrem iného aj § 24a ods. 1 zákona EIA, a to tak, že ho podmieňuje podaním písomného stanoviska podľa § 23 ods. 4, § 30 ods. 5 alebo podľa § 35 ods. 3 zákona EIA, z ktorého vyplýva záujem tejto fyzickej osoby na rozhodnutí (v následnom povoľovacom konaní, pozn.). Právna úprava účastníctva fyzickej osoby na povoľovacom konaní podľa § 24a zákona EIA nadobudla účinnosť 1. mája 2010.

V súlade s § 23 ods. 4 zákona EIA rezortný orgán, povoľujúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia. Verejnosť môže doručiť dotknutej obci svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od doby, keď bola o zámere informovaná, alebo od zverejnenia oznámenia podľa odseku 3.

Podľa § 30 ods. 5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie verejnosť, dotknutá obec, dotknutý samosprávny kraj, dotknutý orgán a ďalšie osoby môžu predložiť pripomienky k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti do desiatich dní od jeho zverejnenia podľa odseku 4 príslušnému orgánu, ktorý ich po vyhodnotení doručí navrhovateľovi.

V súlade s § 35 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zainteresovaná verejnosť môže doručiť príslušnému orgánu písomné stanovisko do 30 dní od doručenia záverečného zhrnutia.

Konfrontujúc citovanú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu s na vec sťažovateľa sa vzťahujúcou právnou úpravou, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo považoval tak rozhodnutie krajského súdu, ako aj rozhodnutia správnych orgánov za vecne správne. Stručne a výstižne zopakoval skutkový stav, tak ako bol zistený správnymi orgánmi,

a posúdil, či tieto orgány na takto zistený skutkový stav správne aplikovali príslušné platné právne predpisy (zákon o banskej činnosti a zákon EIA, pozn.), pričom dospel k záveru, že to tak bolo. Stotožnil sa so závermi krajského súdu, ktorý žalobu sťažovateľa o preskúmanie rozhodnutia hlavného banského úradu ako nedôvodnú zamietol, a zrozumiteľne deklaroval, prečo neboli dané zákonné dôvody na to, aby sťažovateľ bol účastníkom konania o povolení banskej činnosti. Rovnako z citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, ktorými zákonnými ustanoveniami sa pri svojom rozhodovaní riadil a akým spôsobom boli tieto ustanovenia na vec aplikované. Ústavný súd nezistil žiadnu svojvôľu najvyššieho súdu pri uplatňovaní príslušných právnych noriem alebo to, že by jeho právne závery nemali oporu v odôvodnení jeho rozhodnutia.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by mohli zakladať záver o tom, že najvyšší súd ním (ako aj postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu) porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Na podporu tohto záveru ústavný súd najmä uvádza:

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým argumentuje, že výklad ustanovení upravujúcich účastiť v konaní podľa zákona o banskej činnosti je nesprávny aj z dôvodu, že mu upiera právo, ktoré mu priznáva „Smernica EIA vo svojom článku 10a“, pričom sa zároveň domáha priameho účinku tohto ustanovenia, pretože je presvedčený o tom, že citované ustanovenie smernice nebolo transponované do slovenského právneho poriadku správne.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že tento sa námietkou sťažovateľa týkajúcou sa „nesprávnej transpozície smernice EIA“ zaoberal, aj keď len stručne a v konkrétnosti posudzovanej veci odkázal na ustanovenia zákona EIA (preberejúceho ustanovenia citovanej smernice), ktoré upravujú problematiku účastiť v konaní EIA a ustanovujú podmienky, splnenie ktorých sa vyžaduje na priznanie účastiť v následnom povoloť konaní, pričom jeho záver považuje ústavný súd vzhľadom na ďalej uvádzané skutočnosti za ústavne udržateľný.

Podľa čl. 10a smernice EIA „Členské štáty zaistia, aby v súlade s príslušným vnútroštátnym právnym systémom, dotknutá verejnosť: a) ktorá má dostatočný záujem [na konaní (neoficiálny preklad)], alebo b) ak pretrváva porušovanie (ktorá tvrdí, že došlo k porušeniu – neoficiálny preklad) práva v prípadoch, kde to právne predpisy členského štátu upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku, mala prístup k opravným prostriedkom pred súdom alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona s cieľom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku (rozhodnutia, aktu – neoficiálny preklad) alebo nečinnosti, ktoré sú predmetom ustanovení tejto smernice o účasti verejnosti...

O tom, čo predstavuje dostatočný záujem (na konaní – neoficiálny preklad) a porušovanie práva, rozhodnú členské štáty v súlade s cieľom poskytnúť dotknutej verejnosti široký prístup k spravodlivosti. Na tento účel sa záujem akejkolvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 1 odseku 2, považuje za dostatočný na účely pododseku a) tohto článku. Tieto organizácie sa tiež považujú za nositeľov práv, ktoré môžu byť poškodené v zmysle písmena b) tohto článku.

Povinnosť členských štátov dosiahnuť výsledok ustanovený smernicou, ako aj ich povinnosť prijať všetky potrebné opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy na zabezpečenie plnenia tejto povinnosti sa vzťahujú na všetky orgány členských štátov vrátane súdnych orgánov v rozsahu ich právomocí [pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) z 19. 1. 2010, Küçükdeveci, C-555/07, Zb. s. I-365, bod 47 a citovanú judikatúru].

Súdny dvor EÚ už rozhodol, že vo všetkých prípadoch, kde sa ustanovenia smernice z hľadiska ich obsahu zdajú nepodmienené a dostatočne presné, sa jednotlivci môžu na ne odvolávať pred vnútroštátnymi súdmi voči štátu či už preto, že tento štát neprebral smernicu do vnútroštátneho právneho poriadku v ustanovenej lehote, alebo preto, že ju prebral nesprávne (rozsudok Súdneho dvora EÚ z 12. 2. 2009, Cobelfret, C-138/07, Zb. s. I-731, bod 58). Zároveň však v súvislosti s čl. 10a smernice EIA posudzovaným ako celok konštatoval, že ponecháva členským štátom značný rozhodovací priestor na určenie toho, čo

predstavuje porušenie práva, ako aj na ustanovenie podmienok prípustnosti žalôb a orgánov, pred ktorými majú byť podané [uvedené sa netýka ustanovení posledných dvoch viet tretieho odseku citovaného článku (rozsudok Súdneho dvora EÚ z 12. 5. 2011, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen eV, C-115/09, body 55 a 56)].

Ústavný súd navyše poukazuje aj na ďalšiu skutočnosť, ktorá má na posúdenie sťažovateľovej námietky nezanedbateľný význam, a síce to, že táto ním bola uplatnená až v odvolacom konaní (teda v konaní pred najvyšším súdom). Odvolací súd v správnom súdnictve pritom na túto námietku prihliadol a vysporiadal sa s ňou, aj keď stručne, aj napriek tomu, že išlo o nový žalobný dôvod, ktorý mal byť uplatnený už v rámci žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu, resp. mohol byť dodatočne uplatnený len do uplynutia lehoty na podanie žaloby podľa § 247 ods. 1 OSP (k tomu pozri ŠTEFČEK, M., FICOVÁ, S. a kol. *Občiansky súdny poriadok. Komentár*. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 50).

Sťažovateľ v tejto súvislosti ďalej namieta, že *„keďže predmetná smernica sa vzťahuje na povoľovanie projektov, pričom povoľovaním je rozhodnutie príslušného orgánu, alebo orgánov realizovať projekt, nie je možné vylúčiť verejnosť z toho procesu z dôvodu, že sa nezúčastnila na inom procese“*.

Podľa § 1 ods. 1 písm. a) bodu 2 zákona EIA tento zákon upravuje postup odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov (napr. aj zákon o banskej činnosti). Účelom tohto zákona je v zmysle jeho § 2 písm. e) najmä získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Aj keď je v podmienkach Slovenskej republiky s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu konanie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (zákon EIA) oddelené od samotného povoľovacieho konania (zákon o banskej činnosti), podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ môže byť povolenie vydané v zmysle smernice EIA zložené

z kombinácie viacerých rozličných rozhodnutí [ktoré sú výsledkom viacerých po sebe nasledujúcich štádií (napr. rozsudky zo 7. 1. 2004, Wells, C-201/02, Zb. s. I-723, bod 52, a zo 4. 5. 2006, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-508/03, Zb. s. I 3969, bod 102)]. „Povoľovacie konanie“ v zmysle smernice EIA teda podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ začalo už v konkrétnych podmienkach posudzovanej veci konaním o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pričom následné povoľovacie konanie upravené zákonom o banskej činnosti nie je „iným konaním“ formálne oddeleným od konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Uvedené platí aj v nadväznosti na skutočnosť, že výsledkom konania o posúdení vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA je záverečné stanovisko vydané v posudzovanej veci Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky v súlade s § 37 citovaného zákona, pričom pri následnom rozhodovaní o povolení navrhovanej činnosti sa musí prihliadať na obsah tohto záverečného stanoviska k činnosti a povoľujúci orgán nemôže bez priloženia záverečného stanoviska k činnosti vydať rozhodnutie podľa osobitných predpisov o povolení navrhovanej činnosti [napr. aj zákon o banskej činnosti (§ 38 ods. 1 a 2 zákona EIA)].

Ústavný súd nezistil (a sťažovateľ opak netvrdí ani v sťažnosti), že by sťažovateľ ako fyzická osoba vystupoval aktívne v rámci konania o posúdení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie podľa zákona EIA a splnil tak podmienky vyplývajúce zo zákona o banskej činnosti podmieňujúce účastiť v konaní o povolení banskej činnosti. Vzhľadom na uvedené preto nemožno súhlasiť s argumentom sťažovateľa o jeho vylúčení z „povoľovacieho procesu“ založeným výlučne na jeho argumentácii o oddelení konania o posúdení vplyvov na životné prostredie podľa zákona EIA od povoľovacieho konania podľa zákona o banskej činnosti.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi obsahom základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s jeho základným právom na zdravé životné prostredie podľa čl. 44 ods. 1 ústavy a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť

k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.1 K namietanému porušeniu práv podľa čl. 6 a čl. 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom

Podľa čl. 6 Aarhurského dohovoru (Účasť verejnosti na rozhodovaniach o vymedzených činnostiach)

„1. Každá Strana a) bude uplatňovať ustanovenia tohto článku vo vzťahu k rozhodnutiam či povoliť navrhované činnosti uvedené v Prílohe I., b) v súlade so svojím národným právom bude tiež uplatňovať ustanovenia tohto článku na rozhodnutia o navrhovaných činnostiach mimo rozsahu Prílohy I., ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie. Strany pre tento účel určia, či určitá navrhovaná činnosť je predmetom týchto ustanovení; a c) sa môže rozhodnúť, a to od prípadu k prípadu, ak to národné právo umožňuje, neuplatňovať ustanovenia tohto článku na navrhované činnosti slúžiace účelom obrany štátu, ak sa táto Strana domnieva, že takéto uplatnenie môže mať nepriaznivý vplyv na tieto účely.

2. Zainteresovaná verejnosť bude informovaná hneď na začiatku rozhodovacieho procesu týkajúceho sa životného prostredia, podľa okolností či už verejným oznamom, alebo jednotlivo, a to vhodným, včasným a účinným spôsobom, okrem iného, o: a) navrhovanej činnosti a žiadosti, o ktorej sa bude rozhodovať; b) podstate možných rozhodnutí alebo o návrhu rozhodnutia; c) verejnej inštitúcii zodpovednej za prijatie rozhodnutia; d) uvažovanom postupe vrátane toho, ako a kedy môže byť poskytnutá táto informácia: i) začiatok procesu; ii) možnosti účasti verejnosti; iii) čas a miesto akéhokoľvek plánovaného verejného prerokovania; iv) uvedenie verejnej inštitúcie, od ktorej môžu byť získané príslušné informácie a kde boli informácie pre účely preskúmania verejnosťou uložené; v) uvedenie príslušnej verejnej inštitúcie alebo akéhokoľvek iného úradného orgánu, ktorému môžu byť predložené pripomienky alebo otázky a časového rozpisu pre predloženie pripomienok a otázok; a vi) uvedenie toho, aké informácie o životnom prostredí

vzťahujúce sa k navrhovanej činnosti sú k dispozícii, a e) skutočnosti, že činnosť podlieha národnému alebo cezhraničnému procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

3. Procesy účasti verejnosti budú zahŕňať primeraný časový rámec pre jednotlivé fázy, ktorý poskytne dostatočný čas pre informovanie verejnosti v súlade s odsekom 2 a pre verejnosť možnosť pripraviť sa a účinne sa zúčastňovať na rozhodovacom procese o životnom prostredí.

4. Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti môže prebiehať účinne.

5. Každá Strana bude, ak je to primerané, stimulovať potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadanim o súhlas jej poskytli informáciu o cieľoch ich žiadosti.

6. Každá Strana bude žiadať príslušné verejné inštitúcie, aby za účelom preskúmania poskytli zainteresovanej verejnosti, na základe žiadosti, ak to vyžaduje národné právo, prístup bez poplatku, a ihneď, ako je to možné, ku všetkým informáciám týkajúcim sa rozhodovacieho procesu uvedeného v tomto článku, ktoré sú dostupné počas etapy účasti verejnosti, a to bez ovplyvnenia práva Strany na odmietnutie zverejnenia určitej informácie podľa článku 4, odsek 3 a 4. Príslušné informácie budú obsahovať najmenej a bez toho, že by boli dotknuté ustanovenia článku 4:

a) popis miesta činnosti a fyzikálnu a technickú charakteristiku navrhovanej činnosti vrátane odhadu očakávaných reziduí a emisií;

b) popis významných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie;

c) popis uvažovaných opatrení na prevenciu a/alebo zmiernenie vplyvov vrátane vypúšťaných emisií;

d) netechnické zhrnutie vyššie uvedeného;

e) náčrt hlavných možností riešenia vypracovaných žiadateľom; a

f) hlavné správy a odporúčania, ktoré boli v súlade s národným zákonodarstvom, postúpené verejnej inštitúcii v čase, keď má byť zainteresovaná verejnosť informovaná v súlade s odsekom 2.

7. Spôsoby účasti verejnosti umožnia verejnosti predložiť písomné, alebo ak je to primerané, na verejnom prerokovaní alebo preskúmaní so žiadateľom, akékoľvek

pripomienky, informácie, analýzy alebo názory, ktoré považuje za dôležité vo vzťahu k navrhovanej činnosti.

8. Každá Strana zabezpečí, aby pri rozhodovaní boli povinne zohľadnené výsledky účasti verejnosti.

9. Každá Strana zabezpečí, aby po prijatí rozhodnutia verejnou inštitúciou bola verejnosť okamžite informovaná v súlade s príslušnými postupmi. Každá Strana sprístupní verejnosti text rozhodnutia spolu s odôvodneniami a úvahami, na ktorých je rozhodnutie založené.

10. Každá Strana zabezpečí, že v prípade, keď verejná inštitúcia prehodnotí alebo bude meniť prevádzkové podmienky pre činnosť uvedenú v odseku 1, ustanovenia odsekov 2 až 9 tohto článku sa budú aplikovať, mutatis mutandis (s nevyhnutnými zmenami v podrobnostiach) a tiež tam, kde je to vhodné.

11. Každá Strana uplatní, v rámci svojho národného práva, a to v možnom a primeranom rozsahu, ustanovenia tohto článku v rozhodnutiach týkajúcich sa povoľovania zámerného uvoľňovania geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia.“

V súlade s čl. 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru každá Strana, v rámci svojho národného práva, zabezpečí, aby členovia zainteresovanej verejnosti a) majúci dostatočný záujem; alebo, alternatívne b) ak pretrváva porušovanie ich práva v prípadoch, kde to právne predpisy Strany upravujúce správne konanie požadujú ako predbežnú podmienku, mali prístup k opravným prostriedkom pred súdom a/alebo iným nezávislým a nestranným orgánom ustanoveným na základe zákona za účelom napadnúť vecnú a procesnú zákonnosť akéhokoľvek rozhodnutia, skutku alebo opomenutia, ktoré sú predmetom ustanovení článku 6, v prípadoch upravených ustanoveniami národného práva a bez toho, že by boli dotknuté ustanovenia odseku 3, ktoré sú predmetom iných relevantných ustanovení tohto dohovoru. O tom, čo predstavuje dostatočný záujem a porušovanie ich práva, bude rozhodnuté v súlade s požiadavkami národného práva a v súlade s cieľom dať zainteresovanej verejnosti široký prístup k súdnemu konaniu v rozsahu, ktorý stanovuje tento dohovor. Pre tento účel sa záujem akejkoľvek mimovládnej organizácie, ktorá spĺňa požiadavky uvedené v článku 2, odsek 5 považuje za dostatočný pre účel písmena a). Tieto organizácie budú považované za také, že ich práva môžu byť poškodené pre účel písmena b). Ustanovenia odseku 2

nevyklučujú možnosť predbežného preskúmania správnym orgánom a nie je nimi dotknutá požiadavka uplatnenia správnych opravných prostriedkov pred súdnymi opravnými prostriedkami, ak takáto požiadavka vyplýva z národného práva.

Sťažovateľ v súvislosti s namietaným porušením označených ustanovení Aarhurského dohovoru argumentuje, že vzhľadom na skutočnosť, že v súlade s Občianskym súdnym poriadkom môže žalobou napadnúť rozhodnutie správneho orgánu pre jeho nezákonnosť len účastník správneho konania, pričom jemu bolo odopreté postavenie účastníka správneho konania, a preto malo zároveň dôjsť aj k porušeniu čl. 6 v spojení s čl. 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru. Z argumentácie sťažovateľa teda vyplýva, že porušenie práv podľa Aarhurského dohovoru spája so svojím tvrdením o nezákonnosti napadnutého postupu a napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorými v konečnom dôsledku malo dôjsť k „znemožneniu jeho účasti v správnom konaní“. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľa, tak nemohlo dôjsť ani k porušeniu ním označených práv podľa čl. 6 v spojení s čl. 9 ods. 2 Aarhurského dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2014